

БЕЛАРУСКАЯ
МОВА

ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ ДЛЯ ШКОЛЬНІКАЎ І СТУДЭНТАЎ

РЕПОЗИТОРИЙ БГЛУ

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

АРТАЛАГІЧНЫ СЛОЎНІК, рээстравы слоўнік, у якім вызначаюцца нормы літаратурнага напісання слоў і асобных граматычных форм, нормы вымаўлення і пастаноўкі націску. З’яўляюцца прыналежнасцю мовы з развітымі літаратурнымі стандартамі.

Працяглы час функцыю найбольш аўтарытэтнага А.с. выконваў комплексны «Слоўнік беларускай мовы: Арфаграфія. Арфаэпія. Акцэнтацыя. Словазмяненне» пад рэдакцыяй М. Бірылы (1987; каля 118 000 адзінак). У яго ўключана лексіка з акадэмічных перакладных і тлумачальнага слоўнікаў, словаўтваральныя і акцэнтныя варыянты слоў, якія сустракаюцца ў творах мастацкай літаратуры, найважнейшыя геаграфічныя назвы.

Найбольш аб’ёмнымі сучаснымі арталагічнымі слоўнікамі з’яўляюцца «Беларускі арфа-

графічны слоўнік» (3-е выд., 2012; каля 55 000 адзінак) пад рэдакцыяй А. Лукашанца і «Слоўнік беларускай мовы» (2012; каля 130 000 адзінак) пад рэдакцыяй А. Лукашанца і В. Русак.

Параўн.:

чулі́васць [льлі] [сьць] -цю

чэ́знуць незак., -ну, -неш [зьне], -не, -нуць;
чэ́знуў, чэ́зла, -лі [зьлі]

(«Слоўнік беларускай мовы:

Арфаграфія. Арфаэпія.

Акцэнтацыя. Словазмяненне»);

чэ́знуць, -ну, -неш; -нем, -неце

(«Беларускі арфаграфічны
слоўнік»);

чулі́васць -цю

чэ́знуць незак., -ну, -неш, -не, -нуць

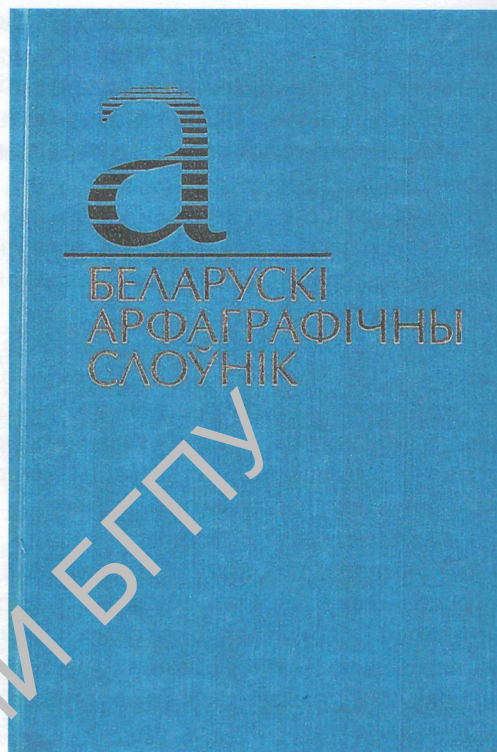
(«Слоўнік беларускай
мовы»).

Напісанне найбольш ужывальных беларускіх слоў можна праверыць па «Беларускім арфаграфічным слоўніку для школьнікаў» І. Кандрацені, Л. Кунцэвіч (3-е выд., 2013; больш за 20 000 адзінак) і «Слоўніку беларускай мовы: арфаграфія, націск, словазмяненне, ст. і ліст. іч. нья паметы» В. Сіўковіч (2012; больш за 13 000 адзінак).

Па сваёй сутнасці да арфаграфічных слоўнікаў прымыкаюць таксама шматлікія даведнікі, прысвечаныя асобным аспектам беларускага правапісу: «Асобна, разам, праз дэфіс» (1994; каля 19 000 адзінак) і «Пішам без памылак: разам, асобна, праз дэфіс» М. Прыгодзіча (2002; каля 19 000 адзінак), «Разам, асобна, праз злучок» Н. Бондаўніка, І. Капылова, Т. Маракулінай (2012; каля 13 000 адзінак), «Слоўнік арфаграфічных новаўвядзенняў беларускай мовы» Т. Маракулінай, І. Капылова (2010; каля 4000 адзінак) і іншыя.

Асаблівасці акцэнтацыі беларускай літаратурнай мовы прыведзены ў «Слоўніку націску ў беларускай мове» М. Бірылы (1992; каля 5500 адзінак).

Д. В. Дзятко.

Да арт. *Арталагічны слоўнік*. Вокладка кнігі «Беларускі арфаграфічны слоўнік». 2009.